

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

29 грудня 2022 р. № 430

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
ЩОДО ФОРМУВАННЯ БАЛАНСІВ ОСНОВНИХ
ПРОДУКТІВ РОСЛИННИЦТВА ТА ТВАРИННИЦТВА**

Київ – 2022

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища апарату Держстату Олег Прокопенко.

Методологічні положення щодо формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва (далі – Методологічні положення) містять опис положень, правил і вимог до складання балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва, а також використання їх результатів.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Методологічні положення підготували фахівці відділу економічних рахунків сільського господарства департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища апарату Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 23 грудня 2022 року № КПУМ/32-22).

Держстат
вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
<http://www.ukrstat.gov.ua>
телефон: (044) 287-24-22
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються.....	6
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження.....	9
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження	9
V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається..	10
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження.....	10
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних статистичного спостереження.....	15
VIII. Поширення результатів статистичного спостереження.....	15
IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження...	16
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)....	16
Додатки:	
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами державного статистичного спостереження	18
Додаток 2. Інформація ДСС, що використовується для формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва	19
Додаток 3. Таблиця балансу.....	21
Додаток 4. Групування видів продукції для визначення елементу виробництва в балансах основних продуктів рослинництва та тваринництва.....	22
Додаток 5. Основні види товарів, які включаються в розрахунок експорту та імпорту, і коефіцієнти їх перерахунку в первинні продукти.....	23
Додаток 6. Перелік основних видів продуктів харчування для визначення показника їх споживання населенням у розрахунку на одну особу.....	27
Додаток 7. Приклад розрахунку середньодобового споживання основних мікро- та макроелементів у складі продуктів харчування.....	28
Список використаних джерел.....	29

Скорочення та умовні позначення

Держстат	– Державна служба статистики України;
ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
Євростат	– Статистична комісія Європейського Союзу;
ЄС	– Європейський Союз;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
КІСЦ	– Класифікація індивідуального споживання за цілями;
НДІ	– Науково-дослідний інститут;
НПСГ	– Номенклатура продукції сільського господарства;
НПРА	– Номенклатура продукції рибальства й аквакультури;
НПП	– Номенклатура продукції промисловості;
УКТ ЗЕД	– Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності;
ФАО	– Продовольча та сільськогосподарська організація ООН.

I. Вступ

1. Методологічні положення визначають сукупність методів формування балансів, які розробляються в межах державного статистичного спостереження "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва".

2. Метою державного статистичного спостереження є формування інформації про обсяги надходжень і використання основних продуктів рослинництва та тваринництва, обсяги споживання продуктів харчування населенням і поживну цінність середньодобового раціону для аналізу рівня споживання продуктів харчування однією особою та оцінки продовольчої безпеки країни.

Користувачами даних ДСС можуть бути органи державної влади та місцевого самоврядування, науковці та дослідники, засоби масової інформації, міжнародні організації, підприємства (організації), фізичні особи.

3. Ці Методологічні положення ґрунтуються на принципах формування продовольчих балансів, визначених Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) [8], і підготовлені з урахуванням Рекомендацій щодо складання продовольчих балансів [19], розроблених ФАО відповідно до Глобальної стратегії удосконалення сільськогосподарської та сільської статистики [8], а також ураховують положення Угоди про балансіві дані по основних зернових та олійних культурах (затверджена Комітетом Європейської статистичної системи на 34-му засіданні 22 вересня 2017 року) [22].

При цьому реалізується вимога надійних і порівнянних даних у контексті Цілей сталого розвитку та Глобальної стратегії удосконалення сільськогосподарської та сільської статистики. Водночас, використовуючи міжнародні рекомендації, кожна країна може самостійно визначати шляхи та способи одержання вхідної інформації та формування балансів на її основі.

4. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], вимог постанови Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2007 року № 1379 "Деякі питання продовольчої безпеки" [17] та відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 355 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних і надійних даних, які можна порівняти на міжнародному рівні.

5. Для цілей цих Методологічних положень основні терміни та поняття, що використовуються, вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], визначених Глосарієм до плану статистичного спостереження [7], ФАО щодо продовольчих балансів [18], а також у значеннях, які використовуються при проведенні державних статистичних спостережень, що зазначені в пункті 1 розділу IV цих Методологічних положень.

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва – система показників, що характеризують джерела формування ресурсів та відображають рух продукції від моменту виробництва до моменту її кінцевого використання, яка дозволяє представити загальну картину продовольчої та сільськогосподарської ситуації в країні, здійснювати поточний аналіз і прогнозувати подальший розвиток ринку продовольства, оцінювати залежність країни від імпорту та визначати обсяги споживання продуктів харчування.

Крім того, за своєю природою баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва можуть також виявляти проблеми або невідповідності у збиранні та оцінці даних, отриманих із різних джерел, та використовуватися для підвищення узгодженості та гармонізації статистичної інформації.

2. Баланс складається по первинному продукту сільського господарства (з урахуванням похідних видів продукції його переробки в перерахунку на первинний продукт/основний вид продукції сільського господарства/товарний еквівалент), який використовується для харчового споживання населенням країни, і розглядається саме як продовольчий баланс.

3. Баланс по кожному продукту сільського господарства є "сукупним та аналітичним набором даних, який представляє комплексну картину структури постачання продовольства певного виду в країні протягом визначеного періоду спостереження" [18], що досягається залученням усіх наявних джерел статистичної інформації для формування елементів надходження та використання продукту.

У кожному балансі загальна кількість надходження продукту (виробництво, імпорт, продукція, яка додається або вилучається із запасів) має дорівнювати загальній кількості використання продукту за всіма напрямками.

4. Перерахунки похідних видів продукції та товарів у первинний продукт проводяться насамперед при визначенні експорту/імпорту та запасів на початок і кінець року (з метою розрахунку зміни запасів). Для перерахунків застосовуються коефіцієнти, що визначені в Методичних рекомендаціях складання прогнозних балансів попиту і пропозиції продовольчих ресурсів [11], а також використовуються в міжнародній практиці формування продовольчих балансів [20].

5. Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва формуються в натуральних одиницях вимірювання – тис.т (у цілих числах). Баланс яєць, крім розрахунку в тис.т, складається також у млн. штук (при перерахунку враховується середня вага одного яйця – 57,75 г).

6. Складання балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва,

розрахунки показників за результатами їх формування здійснюються на державному рівні.

7. ДСС проводиться з річною періодичністю.

8. Класифікації, що використовуються при формуванні балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва: КВЕД [13], КІСЦ [9], УКТ ЗЕД [21], НПСГ [14], НПП [16], НПРА [15].

9. У межах ДСС складаються такі баланси:

м'яса та м'ясних продуктів (у перерахунку на первинний продукт), у тому числі: яловичини та телятини, свинини, м'яса птиці, інших видів м'яса;

молока та молочних продуктів (у перерахунку на первинний продукт);

яєць (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

зернових та зернобобових культур (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт), у тому числі: пшениці, кукурудзи, ячменю, жита;

картоплі (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

овочів та баштанних продовольчих культур (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

плодів, ягід та винограду (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

насіння соняшнику;

бобів сої;

насіння ріпаку;

риби та рибних продуктів (у перерахунку на первинний продукт);

олії всіх видів (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

цукру (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт).

10. Система показників ДСС уключає показники надходження та використання основних продуктів рослинництва та тваринництва, що відповідають елементам балансу, наведеним у пункті 2 розділу VI цих Методологічних положень, а також розрахункові показники за результатами складання балансів:

1) показники надходження продукції (елементи балансу):

виробництво (показник відображає загальні обсяги видів продукції сільського господарства в країні, що отримані за звітний рік);

імпорт (показник характеризує кількість продуктів (у еквіваленті первинного продукту), які надійшли з інших країн за видами);

зміна запасів (показник відображає зміну обсягів запасів видів продукції сільського господарства та похідних продуктів їх переробки (в еквіваленті первинного продукту) станом на кінець звітного року порівняно з його початком);

2) показники використання продукції (елементи балансу):

експорт (показник характеризує кількість продуктів (у еквіваленті первинного продукту), які поставлені в інші країни за видами);

витрачено на корм (показник відображає загальні обсяги продукції, яка використана для годування сільськогосподарських тварин як у вигляді первинного продукту, так і продукції, яка використана для виробництва кормів для тварин);

витрачено для посіву (показник відображає кількість продукції, що використана на всіх площах посівів за звітний рік);

витрачено на нехарчові цілі (показник відображає кількість використаної продукції в процесі її перероблення для виготовлення непродовольчих товарів);

втрати (показник відображає кількість продукції, яка є результатом її втрачання при зберіганні та транспортуванні від виробництва до етапу реалізації та харчового споживання населенням);

харчове споживання населенням (фонд споживання) (показник відображає кількість продукції, яка була доступною для харчового споживання населенням протягом звітного року);

інше використання (показник відображає залишкові та інші види використання, які в більшості випадків можуть бути визначені в балансі як сукупний дисбаланс та накопичена помилка при порівнянні загального обсягу надходження продукту та його використання);

3) показники за результатами формування балансів:

споживання основних продуктів харчування у розрахунку на одну особу (у кг з одним десятковим знаком, крім споживання яєць, яке вимірюється в штуках) (показник характеризує кількість продукції, доступної для харчового споживання населенням протягом звітного року у будь-якому вигляді (в еквіваленті первинного продукту) в розрахунку на одну особу середньорічного наявного населення);

середньодобове споживання населенням основних мікро- та макроелементів у складі продуктів харчування у розрахунку на одну особу середньорічного наявного населення (у г; мг; мкг)

калорійність середньодобового раціону населення у розрахунку на одну особу середньорічного наявного населення (у ккал);

рівень самозабезпеченості (у відсотках) (показник характеризує відношення виробництва продукту до обсягу його внутрішнього використання в країні).

11. Показники, що поширюються за результатами ДСС, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є суб'єкти господарювання та домогосподарства, які виробляють, використовують і споживають основні продукти рослинництва та тваринництва у межах економічної території країни.

2. Одиницею статистичного спостереження є юридична особа, фізична особа-підприємець і домогосподарство.

3. Для проведення ДСС використовується інформація за результатами проведення інших ДСС.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

1. При складанні балансів використовуються зведені дані за результатами ДСС, які отримуються в електронній формі в наступному за звітним році:

1) "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур", "Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин та забезпеченість їх кормами", "Рибогосподарська діяльність", "Надходження винограду на підприємства, що займаються його переробленням на виноматеріали", "Надходження сільськогосподарських тварин на переробні підприємства", "Надходження молока на переробні підприємства", "Наявність і надходження культур зернових і зернобобових та олійних на підприємства, що займаються їхнім зберіганням та переробленням", "Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення", "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства", "Сільськогосподарська діяльність населення в сільській місцевості", "Обстеження умов життя домогосподарств", "Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами", "Зовнішня торгівля товарами", "Продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі", "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами" – для формування елементів надходження та використання в балансах продуктів рослинництва та тваринництва;

2) "Чисельність та природний рух населення", "Обстеження умов життя домогосподарств" – для розрахунку споживання продуктів харчування населенням та аналізу рівня споживання продуктів харчування однією особою.

2. Джерела інформації із зазначенням переліку даних, що використовуються для розрахунків і формування елементів у балансах, наведені в додатку 2 до цих Методологічних положень.

V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

Сукупність одиниць статистичного спостереження, яка вивчається, дорівнює об'єкту статистичного спостереження (цільовій сукупності), що визначається в розділі III цих Методологічних положень.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка даних для формування балансів складається з опрацювання стандартних процедур щодо інформації, отриманої за результатами зведених даних інших ДСС: перевірка повноти інформації, одержаної для проведення розрахунків елементів балансів; перевірка узгодженості інформації, отриманої з різних джерел; перевірка правильності співвідношення окремих значень показників; виявлення алогічних даних шляхом порівняння значень показників, у тому числі в динаміці.

При складанні балансів, які є цілісною системою, що охоплює виробництво, імпорт, експорт, зміну запасів та внутрішнє використання продуктів сільського господарства в країні, у разі відсутності окремих статистичних даних або розбіжностей у наявних статистичних даних щодо обсягів надходження та використання продукції, отриманих з різних джерел, здійснюється аналіз особливостей методології джерел даних, використовуються матеріали міжнародних організацій та інших доступних офіційних джерел, застосовуються статистичні методи екстраполяції на основі індексів фізичного обсягу (темтів зростання/зниження), проводиться кореляційний аналіз часових рядів даних.

2. При складанні балансів використовуються загальні схеми та рівняння, дотримуються загальні принципи та взаємозв'язки між показниками (далі – елементами) балансу [18, 19]:

$$\text{НАДХОДЖЕННЯ} = \text{ВИКОРИСТАННЯ} \quad (1)$$

$$\text{НАДХОДЖЕННЯ} = \text{виробництво} + \text{імпорт} - \text{зміна запасів} (\Delta \text{запасів}) \quad (2)$$

$$\Delta \text{запасів (зміна запасів)} = \text{запаси на кінець року} - \text{запаси на початок року} \quad (3)$$

$$\text{ВИКОРИСТАННЯ} = \text{експорт} + \text{продукція, придатна для використання} \quad (4)$$

$$\text{Продукція, придатна для використання} = \left\{ \begin{array}{l} \text{витрачено на корм} + \text{витрачено для посіву} + \\ \text{витрачено на нехарчові цілі} + \text{втрати} + \text{харчове} \\ \text{споживання населенням} + \text{інше використання} \end{array} \right. \quad (5)$$

3. Елементи балансу, що зазначені у вищезазначених схемах, формуються у відповідності із загальною таблицею балансу, яка наведена в додатку 3 до цих Методологічних положень.

4. У разі відсутності окремих елементів використання (формула 5), що не характерні для виду продукту, по якому складається баланс, у таблиці балансу ці елементи не зазначаються.

5. При складанні балансу по будь-якому продукту рослинництва та тваринництва обов'язковим є виконання такої вимоги:

$$\text{виробництво} + \text{імпорт} - \Delta \text{запасів} > \text{експорт} \quad (6)$$

6. У таблиці балансу використовується елемент зміни запасів (Δ запасів), який визначається як різниця між запасами на кінець року та запасами на початок року (формула 3). У балансі зміна запасів уключається до ресурсів продукту з негативним значенням при збільшенні запасів на кінець року, а при їх скороченні – з позитивним значенням.

Використання зміни запасів у балансах зумовлено тим, що інформація про запаси окремих видів продукції на всіх етапах (виробництво, торгівля, споживання тощо) не завжди є повною, може бути відсутньою, тому не забезпечує необхідну якість розрахунків абсолютних величин загальних запасів продукту на початок та кінець звітного року.

7. При формуванні виробництва в балансах по сільськогосподарських культурах враховується загальний обсяг продукції, зібраної з основних, повторних і міжрядних посівів, по плодючих культурах та винограду – як загальний обсяг продукції, яка зібрана з багаторічних насаджень, незалежно від їх віку. Виробництво м'яса визначається як загальний обсяг забійної маси (м'ясо, жир-сирець, харчові субпродукти) сільськогосподарських тварин, який отримано як при їх реалізації на забій (товарний забій), так і при внутрішньогосподарському забої тварин на м'ясо. Виробництво молока включає обсяг надоеного молока від усіх видів сільськогосподарських тварин, виробництво яєць – загальну кількість яєць, які отримані від усіх видів свійської птиці. У балансах при узгодженні ресурсної та витратної частини елемент виробництва не коригується. Винятком є випадок, коли не забезпечується вимога, що визначена формулою 6.

Групування видів продукції для визначення елементу виробництва в балансах наведено в додатку 4 до цих Методологічних положень.

8. При формуванні імпорту та експорту (в еквіваленті первинного продукту) в балансах не враховуються обсяги товарів, які проходять через країну транзитом без будь-якого перетворення, та розглядаються окремо як реекспорт.

Перелік основних видів товарів, які включаються в розрахунок імпорту і експорту, та коефіцієнти їх перерахунку в первинний продукт наведено в додатку 5 до цих Методологічних положень.

9. Формування зміни запасів в балансах здійснюється на основі наявних даних про обсяги запасів видів продукції сільського господарства та похідних продуктів їх переробки (в еквіваленті первинного продукту) станом на початок і кінець звітного року (формула 3). У більшості випадків запаси можуть оцінюватися лише на рівні основного продукту. Для визначення цього елемента в балансах у частині розрахунку та коригування запасів на кінець року можуть застосовуватися темпи зміни виробництва відповідного виду продукції за звітний рік порівняно з попереднім роком.

10. При формуванні витрат на корм враховується загальний обсяг продукції, яка використана для годування сільськогосподарських тварин (як у вигляді первинного продукту, так і продукції, яка використана для виробництва кормів для тварин). При розрахунках та коригуванні цього елемента в балансах можуть застосовуватися темпи зміни поголів'я сільськогосподарських тварин за звітний рік порівняно з попереднім роком.

11. При формуванні витрат для посіву враховується загальний обсяг продукції, що використана на всіх площах посівів за звітний рік (ураховуються також повторні, пожнивні, посіви озимих культур під урожай року, наступного за звітним). При розрахунках та коригуванні цього елемента в балансах можуть застосовуватися темпи зміни посівних площ сільськогосподарських культур за звітний рік порівняно з попереднім роком, норми їх висіву на один гектар посівної площі. По балансу яєць цей елемент уключає кількість яєць, що використані для репродуктивних цілей (для інкубації).

12. При формуванні витрат на нехарчові цілі здійснюється оцінка обсягу використаної продукції в процесі її перероблення для виготовлення непродовольчих товарів (для різних форм біопалива, технічного крохмалю, алкоголю, косметики, мийних засобів або фарб).

13. При формуванні втрат здійснюється оцінка обсягу продукції, яка є результатом її втрачання при зберіганні та транспортуванні від виробництва до етапу реалізації та харчового споживання населенням. Водночас, відповідно до концепцій ФАО, до цього елемента балансу не включаються втрати, що можуть виникати при збиранні сільськогосподарських культур та при переробленні первинної продукції [19].

14. При формуванні харчового споживання населенням (фонду споживання) враховується загальний обсяг продукції, яка була доступною для харчового споживання населенням протягом звітного року і використаною в будь-якому вигляді (сирою чи переробленою), як у домашніх господарствах, так і поза їх

межами (ресторани, заклади, що надають послуги мобільного харчування, лікарні, школи, армія, заклади пенітенціарної системи тощо). При розрахунках та коригуванні цього елемента в балансах можуть застосовуватися темпи зміни споживання продуктів харчування в домогосподарствах (у перерахунку в первинний продукт; у середньому за місяць у розрахунку на одну особу) за звітний рік порівняно з попереднім роком.

По балансу зернових та зернобобових культур обсяг для харчового споживання населенням визначається у двох вимірах: у кількості зерна, а також у перерахунку на еквівалент борошна та круп (застосовується середній коефіцієнт екстракції 0,75).

15. Інше використання в балансах визначається як обсяг продукції, що є залишковим видом використання, який у більшості випадків може бути визначений як сукупний дисбаланс і накопичена помилка при порівнянні загального обсягу надходження продукту та його використання. Цей елемент є балансовим, що самостійно не оцінюється. Якщо всі інші елементи в балансі оцінені коректно, ресурси дорівнюють використанню продукту та відсутні помилки вимірювання, інше використання буде дорівнювати нулю.

16. У залежності від характеристик продукту, елементи, що використовуються для балансування при узгодженні двох сторін балансу – надходження і використання (формула 1) – можуть відрізнятися. Балансуючим елементом для балансів м'яса та м'ясних продуктів, молока та молочних продуктів, яєць, риби та рибних продуктів, овочів і баштанних продовольчих культур, плодів, ягід, винограду, олії всіх видів та цукру є елемент харчове споживання населенням (фонд споживання), який розраховується як різниця між надходженням і всіма іншими напрямками використання продукту. По балансах зернових і зернобобових культур та картоплі цим балансуючим елементом є витрати на корм сільськогосподарських тварин. Водночас зазначені балансуючі елементи обов'язково перевіряються із залученням статистичних методів аналізу (пункт 1 розділу VI цих Методологічних положень).

17. Визначення показників споживання основних продуктів харчування населенням по регіонах здійснюється комбінованим методом, що поєднує оцінки "знизу-вгору" та "зверху-вниз" окремих елементів балансу (виробництва, витрат на корм, для посіву, втрат, зміни запасів, харчового споживання населенням). При розрахунках беруться до уваги тенденції зміни у звітному році порівняно з попереднім роком виробництва, чисельності сільськогосподарських тварин, площ посівів, обсягів купівлі продовольчих товарів, структури використання власно виробленої продукції та споживання продуктів харчування в домогосподарствах по регіонах.

18. Споживання основних продуктів харчування в розрахунку на одну особу за звітний рік визначається на основі елементу харчового споживання населенням і є кількістю продукції, доступної для харчового споживання населенням протягом року в будь-якому вигляді (в еквіваленті первинного продукту) в розрахунку на одну особу середньорічного наявного населення.

Перелік основних видів продуктів харчування, за якими визначається показник їх споживання населенням у розрахунку на одну особу, наведено в додатку 6 до цих Методологічних положень.

19. Розрахунок калорійності середньодобового раціону та кількості в ньому мікро- та макроелементів (у розрахунку на одну особу) здійснюються на підставі середніх норм їх вмісту, що визначені НДІ гігієни харчування Міністерства охорони здоров'я України, в одиницях кількості (в 1 кг/в 1 г) первинних видів (груп) продуктів, по яких формуються баланси.

Вміст мікро- та макроелементів визначається для кожного продукту, по якому формується показник споживання населенням. Розрахунок здійснюється за таким переліком складових: калорійність (ккал); протеїн (г); жири (г); кальцій (мг); залізо (мг); ретинол (мкг); еквівалент бета-каротину (мкг); еквівалент ретинолу і бета-каротину (мкг); тіамін (мг); рибофлавін (мг); ніацин (мг); аскорбінова кислота (мг).

При розрахунках за звітний рік використовуються дані про вміст мікро- та макроелементів у відповідних продуктах споживання в попередньому році та індекси фізичного обсягу (темпи зростання/зниження) споживання цих продуктів у звітному році порівняно з попереднім. Тобто для кожного з перелічених вище мікро- та макроелементів здійснюється такий розрахунок:

$$\sum \bar{q}_{i,t} k_i = \sum (\bar{q}_{i,t-1} k_i \times I_{qi,t/t-1}) \quad (7)$$

де $\sum \bar{q}_{i,t} k_i$ – вміст мікро- або макроелемента (k_i) в продуктах споживання середньодобового раціону однієї особи (\bar{q}_i) в звітному році (t);

$\sum \bar{q}_{i,t-1} k_i$ – вміст мікро- або макроелемента (k_i) в продуктах споживання середньодобового раціону однієї особи (\bar{q}_i) в попередньому році ($t-1$);

$I_{qi,t/t-1}$ – індекси зміни фізичного обсягу споживання продуктів харчування населенням у розрахунку на 1 особу (\bar{q}_i) у звітному році (t) порівняно з попереднім роком ($t-1$).

Приклад розрахунку вмісту мікро- та макроелементів у середньодобовому раціоні споживання населенням основних продуктів харчування (в розрахунку на одну особу) наведено в додатку 7 до цих Методологічних положень.

20. Показник рівня самозабезпеченості (у відсотках) розраховується як відношення виробництва продукту в країні до його внутрішнього використання (витрачено на корм, для посіву, для переробки на нехарчові цілі, харчове споживання населенням, втрати, інші витрати).

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичних даних відповідно до статей 20–26 Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року щодо європейської статистики [23], та відповідно до вимог статей 25, 29, 30, 31 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [2], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [3], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [4].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення ДСС відбувається з урахуванням основних принципів і статистичних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [10].

2. При проведенні ДСС здійснюються заходи забезпечення статистичної конфіденційності для:

агрегованих статистичних даних інших державних статистичних спостережень;

складових показників балансів, які містять зазначені вище дані.

3. Для забезпечення встановлених законодавством гарантій забезпечення статистичної конфіденційності реалізуються такі заходи:

забезпечення конфіденційності надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у агрегованому знеособленому вигляді;

нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних.

VIII. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" [1], статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється в агрегованому знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження поширюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації тощо).

Статистична інформація, що сформована за результатами ДСС, поширюється в третій декаді липня наступного за звітним року.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитам користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям (Євростату, Статистичному відділу ООН, ФАО) у межах виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитам.

ІХ. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

1. Регулярний перегляд статистичної інформації за результатами ДСС не здійснюється.

2. Незапланований перегляд статистичної інформації, який може здійснюватися за цим ДСС, зумовлений непередбачуваними подіями, помилками (уточнення даних за іншими ДСС, що використовуються при формуванні балансів), зміною методології.

Про незапланований перегляд статистичної інформації користувачі інформуються, як тільки виникає потреба в ньому. Повідомлення здійснюється шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

3. Інформація за результатами незапланованого перегляду (з відповідним поясненням) оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС згідно з календарем оприлюднення інформації.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [5], отримання даних за цим ДСС, зокрема від даних статистичної звітності ДСС, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі є неможливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних, може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у пункті 10 розділу II цих Методологічних положень.

3. У випадку відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, здійснюється альтернативна оцінка показників ДСС із залученням інформації з відкритих джерел для їх оцінки та з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин [12]).

4. Оцінка показників ДСС здійснюється шляхом застосування статистичних методів, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію на макрорівні (метод імпутації відсутніх даних та коригування зведеної інформації) з урахуванням даних, отриманих з альтернативних джерел.

5. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для здійснення оцінки статистичних показників.

6. При поширенні статистичної інформації щодо показників ДСС наводиться інформація щодо особливостей їх формування (повноти охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану та можливості її перегляду.

7. У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів відповідно до положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни". Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту статистики
сільського господарства та навколишнього
середовища апарату Держстату

Олег ПРОКОПЕНКО

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 11 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами
державного статистичного спостереження**

Найменування показника	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
Обсяг споживання населенням продуктів харчування	Річна	Держстат	Україна, регіони	За видами продукції (м'ясо та м'ясні продукти; молоко та молочні продукти; яйця; хлібні продукти; картопля; овочі та баштанні продовольчі культури; плоди, ягоди та виноград; риба та рибні продукти; цукор; олія)
			Україна	За видами м'яса та м'ясних продуктів (яловичина та телятина, свинина, м'ясо птиці, інші види м'яса)
Споживання населенням продуктів харчування у розрахунку на одну особу	Річна	Держстат	Україна, регіони	За видами продукції (м'ясо та м'ясні продукти; молоко та молочні продукти; яйця; хлібні продукти; картопля; овочі та баштанні продовольчі культури; плоди, ягоди та виноград; риба та рибні продукти; цукор; олія)
			Україна	За видами м'яса та м'ясних продуктів (яловичина та телятина, свинина, м'ясо птиці, інші види м'яса)
Надходження продукції Використання продукції	Річна	Держстат	Україна	За видами продукції (м'ясо та м'ясні продукти (у т.ч. яловичина і телятина, свинина, м'ясо птиці, інші види м'яса); молоко та молочні продукти; яйця; зернові та зернобобові культури (у т.ч. пшениця, кукурудза, ячмінь, жито); соняшник; ріпак і кольза; соя; картопля; овочі та баштанні продовольчі культури; плоди, ягоди та виноград; риба та рибні продукти; цукор; олія); за джерелами надходжень; за напрямками використання
Середньодобове споживання населенням основних мікро- та макроелементів у складі продуктів харчування у розрахунку на одну особу	Річна	Держстат	Україна	За видами мікро- та макроелементів (протеїн, жири, кальцій, залізо, ретинол, еквівалент бета-каротину, тіамін, рибофлавін, ніацин, аскорбінова кислота)
Калорійність середньодобового раціону населення у розрахунку на одну особу	Річна	Держстат	Україна, регіони	-

Додаток 2
до Методологічних положень
(пункт 2 розділу IV)

**Інформація ДСС, що використовується для формування балансів
основних продуктів рослинництва та тваринництва**

Код, назва ДСС	Інформація, що використовується
1	2
2.03.07.03 "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур"	Обсяги виробництва сільськогосподарських культур за видами, плодів, ягід та винограду; посівні площі сільськогосподарських культур; посіви озимих культур; (у розрізі категорій господарств)
2.03.07.06 "Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин та забезпеченість їх кормами"	Обсяги виробництва м'яса сільськогосподарських тварин (у забійній масі) за видами, молока всіх видів, яєць від птиці свійської; кількість сільськогосподарських тварин; кількість яєць, закладених на інкубацію; обсяги кормів, які витрачені на годівлю сільськогосподарських тварин; (у розрізі категорій господарств)
2.03.07.07 "Рибогосподарська діяльність"	Обсяги добутих водних біоресурсів (у т.ч. вилов риби) суб'єктами господарювання, які здійснюють рибогосподарську діяльність
2.03.07.09 "Надходження винограду на підприємства, що займаються його переробленням на виноматеріали"	Обсяг винограду, який надійшов на перероблення на вино у підприємствах, що здійснюють виробництво виноматеріалів
2.03.07.10 "Надходження сільськогосподарських тварин на переробні підприємства"	Маса сільськогосподарських тварин, що надійшли на переробні підприємства (усього, куплені (у живій/забійній масі)); за видами сільськогосподарських тварин
2.03.07.11 "Надходження молока на переробні підприємства"	Маса молока сирого сільськогосподарських тварин усіх видів (у т.ч. коров'ячого), що надійшло на перероблення; масова частка жиру/білку в молоці коров'ячому сирому, купленому переробними підприємствами
2.03.07.12 "Наявність і надходження культур зернових і зернобобових та олійних на підприємства, що займаються їхнім зберіганням та переробленням"	Наявність (запаси) культур зернових і зернобобових за видами та олійних (насіння соняшнику, ріпаку, бобів сої) в підприємствах, що займаються їхнім зберіганням чи переробленням; маса зерна культур зернових і зернобобових та олійних, переданого на перероблення: за метою перероблення (усього, у т.ч. на борошно, крупи, комбікорми) та видами зернових і олійних культур
2.03.07.14 "Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення"	Наявність (запаси) культур зернових і зернобобових за видами, олійних (насіння соняшнику, ріпаку, бобів сої) та цукру в підприємствах, що займаються виробництвом продукції сільського господарства; кількість продукції сільського господарства за видами, яка реалізована підприємствами та господарствами населення

1	2
2.03.07.17 "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства"	Обсяги надходження та вибуття (джерела ресурсів та напрями використання) за видами продукції сільського господарства, втрати продукції, кількість придбаних матеріально-технічних ресурсів (насіння, кормів) для виробничих потреб підприємствами, що здійснюють сільськогосподарську діяльність
2.03.07.19 "Сільськогосподарська діяльність населення в сільській місцевості"	Витрати кормів на годівлю сільськогосподарських тварин у розрахунку на одну умовну голову великої худоби за видами кормів (зерно, продукти переробки зерна, комбікорми, картопля, овочі та баштанні, молоко); обсяг запасів продукції сільського господарства в розрахунку на 100 домогосподарств за видами продукції (зерно, пшениця, насіння соняшнику, борошно, крупи, цукор)
1.05.00.01 "Обстеження умов життя домогосподарств"	Споживання продуктів харчування в домогосподарствах (у перерахунку в первинний продукт) у середньому за місяць у розрахунку на одну особу; надходження та використання отриманих протягом року продуктів тваринництва (м'яса за видами, молока, яєць), вирощування та використання сільськогосподарських культур за видами; вилов риби (самозаготівлі); кількість куплених домогосподарствами продуктів харчування за каналами реалізації в розрахунку на 100 домогосподарств
2.03.09.02 "Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами"	Кількість запасів виробленої харчової продукції на складах підприємств-виробників у натуральному вираженні за видами промислової продукції (за НПП)
2.05.01.01 "Зовнішня торгівля товарами"	Дані митної статистики щодо зовнішньої торгівлі окремими видами сільськогосподарської та продовольчої продукції (експорт та імпорт товарів на рівні 2-4-6 знаків кодів 1-24 УКТЗЕД) за звітний рік
2.03.03.06 "Продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі"	Запаси товарів (продукції) на підприємствах оптової торгівлі на кінець звітного року в натуральному вираженні (м'яса та м'ясних продуктів, молочних продуктів, масла, сирів, олій рослинних, борошна, круп, свіжих та перероблених фруктів та овочів)
2.03.09.03 "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами"	Кількість виробленої промислової продукції у натуральному вираженні за звітний рік (нерафінованих олій всіх видів, цукру)
1.01.01.02 "Чисельність та природний рух населення"	Середня чисельність наявного населення за звітний рік

Додаток 3
до Методологічних положень
(пункт 3 розділу VI)

Таблиця балансу

Баланс _____
(назва продукту)

(тис.т)

Елементи балансу	Звітний рік
Виробництво	
Зміна запасів	
Імпорт	
Усього ресурсів	
Експорт	
Витрачено на корм	
Витрачено для посіву	
Витрачено на нехарчові цілі	
Втрати	
Інше використання	
Харчове споживання населенням (фонд споживання)	
Споживання в розрахунку на 1 особу, кг (шт)	

Додаток 4
до Методологічних положень
(пункт 7 розділу VI)

**Групування видів продукції для визначення елементу виробництва в
балансах основних продуктів рослинництва та тваринництва**

Перелік продуктів, по яких складається баланс	Коди/групи продукції в НПСГ, НПРА, НПП
М'ясо (реалізація сільськогосподарських тварин на забій, у забійній масі)	по видах сільськогосподарських тварин, визначених кодами НПСГ: Σ02.11.01÷02.14.01, 02.17.01, 02.18.01
у т.ч.: яловичина та телятина; свинина; м'ясо птиці; інші види м'яса	відповідно по кодах НПСГ: 02.11.01; 02.12.01; 02.17.01; Σ02.13.01, 02.14.01, 02.18.01
Молоко усіх видів	код НПСГ: 02.15.00
Яйця птиці свійської	код НПСГ: 02.17.02
Зерно (культури зернові та зернобобові)	код НПСГ: Σ01.11.01, 01.11.02
у т.ч.: пшениця; кукурудза; ячмінь; жито	відповідно по кодах НПСГ: 01.11.00.01; 01.11.00.02; 01.11.00.03; 01.11.00.04;
Картопля	код НПСГ: 01.13.01.00.01
Овочі та баштанні продовольчі культури	коди НПСГ: Σ01.13.02, 01.13.04, 01.13.06
Плоди та ягоди	коди НПСГ: Σ01.21÷01.23
Виноград	код НПСГ: 01.24.00.00
Риба	коди НПРА: Σ03.10.12÷03.10.14, 03.20.11
Олія всіх видів	коди НПП: Σ10.41.23.00, 10,41.24.10, 10.41.29.10, 10.62.14.30
Цукор	код НПП: 10.81.12.30.12
Насіння соняшнику	Код НПСГ: 01.12.01.00.08
Боби сої	Код НПСГ: 01.12.01.00.01
Ріпак та кольза	Код НПСГ: 01.12.01.00.06

Додаток 5
до Методологічних положень
(пункт 8 розділу VI)

**Основні види товарів, які включаються в розрахунок експорту та імпорту,
і коефіцієнти їх перерахунку в первинні продукти**

Код та назва товарної позиції згідно з УКТЗЕД		Коефіцієнт перерахунку
1		2
Для балансу зернових та зернобобових культур, у тому числі: пшениці, кукурудзи, ячменю, жита		
1001	- Пшениця і суміш пшениці та жита (меслин)	1
1002	- Жито	1
1003	- Ячмінь	1
1004	- Овес	1
1005	- Кукурудза	1
1006	- Рис	1
1007	- Сорго зернове	1
1008	- Гречка, просо, інші зернові культури	1
1101	- Борошно пшеничне або із суміші пшениці та жита	1,33
1102	- Борошно із зерна інших зернових культур	1,33
1103	- Крупи, крупка та гранули із зерна зернових культур	1,33
1104	- Зерно зернових культур, оброблене іншими способами	1
1107	- Солод, обсмажений або необсмажений	1
1901	- Готові харчові продукти з борошна, крупки, крупів	0,7
1902	- Вироби з макаронного тіста варені або неварені	1,03
1904	- Готові харчові вироби, одержані шляхом смаження зерна зернових культур	1,01
1905	- Хлібобулочні, борошняні кондитерські вироби	0,7
Для балансу м'яса та м'ясних продуктів, у тому числі: яловичини та телятини, свинини, м'яса птиці, інших видів м'яса		
0101	- Коні, віслюки, мули та лошаки, живі	0,587
0102	- Велика рогата худоба, жива	0,585
0103	- Свині, живі	0,725
0104	- Вівці або кози, живі	0,445
0105	- Свійська птиця, тобто кури, качки, гуси, індики..., живі	0,747
0201	- М'ясо великої рогатої худоби, свіже або охолоджене	1
0202	- М'ясо великої рогатої худоби, морожене	1
0203	- Свинина, свіжа, охолоджена або морожена	1
0204	- Баранина або козлятина, свіжа, охолоджена або морожена	1
0206	- Субпродукти їстівні великої рогатої худоби, свиней, овець, кіз, коней..., свіжі, охолоджені або морожені:	1
0207	- М'ясо та їстівні субпродукти свійської птиці, зазначеної в товарній позиції 0105, свіжі, охолоджені або морожені	1
0208	- Інші м'ясо та їстівні субпродукти, свіжі, охолоджені або морожені	1
0209	- Сало, свинячий жир і жир свійської птиці, не витоплені, свіжі, охолоджені, морожені, солені, сушені або копчені	1-1,4

1		2
0210	- М'ясо та їстівні м'ясні субпродукти, солоні або в розсолі, сушені або копчені	1
1601	- Ковбаси та аналогічні вироби з м'яса, м'ясних субпродуктів	1,47
1602	- Інші готові чи консервовані продукти з м'яса, м'ясних субпродуктів	1,47
Для балансу молока та молочних продуктів		
0401	- Молоко та вершки, не згущені та без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин	1
040221	- Молоко сухе цільне	6,7
040299	- Молоко та вершки, згущені та з доданням цукру чи інших підсолоджувальних речовин	2,5
0403	- Маслянка, коагульовані молоко та вершки, йогурт, кефір та інші ферментовані або сквашені молоко та вершки...	1,4
0404	- Молочна сироватка, згущена або не згущена, з доданням чи без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин	0,16-1
0405	- Масло вершкове та інші жири, вироблені з молока	17-21
0406	- Сири всіх видів та кисломолочний сир	5,5-10,5
Для балансу яєць (розрахованого у фізичній вазі)		
0407	- Яйця птахів у шкаралупі, свіжі, консервовані або варені	1
0408	- Яйця птиці без шкаралупи..., свіжі, сушені, варені	17
Для балансів картоплі, овочів та баштанних продовольчих культур		
0701	- Картопля, свіжа або охолоджена	1
0702	- Помідори, свіжі або охолоджені	1
0703	- Цибуля ріпчаста, цибуля-шалот, часник, цибуля-порей та інші цибулинні овочі, свіжі або охолоджені	1
0704	- Капуста головчаста, капуста цвітна, капуста броколі, кольрабі, капуста листова..., свіжі або охолоджені	1
0705	- Салат-латук і цикорій, свіжі або охолоджені	1
0706	- Морква, ріпа, столові буряки, солодкий корінь, редька, селера коренева..., свіжі або охолоджені	1
0707	- Огірки, корнішони, свіжі або охолоджені	1
0709	- Інші овочі, свіжі або охолоджені	1
0710	- Овочі (сирі або варені у воді чи на парі), морожені	1,3
0711	- Овочі, консервовані для тимчасового зберігання	1
0712	- Овочі сушені, цілі, нарізані шматками, скибками, подрібнені чи у вигляді порошку, але без будь-якої подальшої обробки	7,3
0807	- Дині, кавуни і папая, свіжі	1
2001	- Овочі, плоди та інші їстівні частини рослин, приготовлені або консервовані з доданням оцту чи оцтової кислоти	1
2002	- Томати, приготовлені або консервовані без додання оцту чи оцтової кислоти	1,125
2003	- Гриби та трюфелі, приготовлені або консервовані без додання оцту чи оцтової кислоти	1,125
2004	- Інші овочі, приготовлені або консервовані без додання оцту чи оцтової кислоти, морожені	1,123

1	2
2005 - Інші овочі, приготовлені або консервовані без додання оцту чи оцтової кислоти, незаморожені	1,125
200950 - сік томатний	2,0
210320 - кетчуп та інші томатні соуси	4,0
Для балансу плодів, ягід та винограду	
0801 - Горіхи кокосові, бразильські, кеш'ю, свіжі або сушені, очищені від шкаралупи або неочищені...	1
0802 - Інші горіхи, свіжі або сушені...	1
0803 - Банани, включаючи плантайни, свіжі або сушені	1
0804 - Фініки, інжир, ананаси, авокадо, гуаява, манго...	1
0805 - Цитрусові, свіжі або сушені	1
0806 - Виноград, свіжий або сушений	1
0808 - Яблука, груші та айва, свіжі	1
0809 - Абрикоси, вишні та черешні, персики (включаючи нектарини), сливи та терен, свіжі	1
0810 - Інші плоди, свіжі	1
0811 - Плоди та горіхи, сирі або варені у воді чи на парі, морожені, з доданням або без додання цукру...	1,3
0812 - Плоди та горіхи, консервовані для тимчасового зберігання	1
0813 - Плоди сушені, ... суміші горіхів або сушених плодів	6,7
2006 - Плоди, горіхи..., консервовані з доданням цукру	1
2007 - Варення, джеми, плодові желе, мармелад, плодові або горіхові пюре, плодові або горіхові пасти...	0,883
2008 - Плоди, горіхи..., приготовлені або консервовані іншим способом, з доданням або без додання цукру	1,25
2009 - Соки з плодів..., незброжені та без додання спирту, з доданням або без додання цукру (крім коду 200950)	1,75
Для балансу риби і рибних продуктів	
0301 - Жива риба	1
0302 - Риба свіжа або охолоджена, крім рибного філе та іншого м'яса риб товарної позиції 0304	1
0303 - Риба морожена, крім рибного філе та іншого м'яса риб товарної позиції 0304	1
0304 - Філе рибне та інше м'ясо риб (включаючи фарш), свіже, охолоджене або морожене	1,2
0305 - Риба, сушена, солена або в розсолі; риба гарячого або холодного копчення...	2,5
0306 - Ракоподібні живі, свіжі, охолоджені, морожені, сушені, солоні або в розсолі; копчені ... придатні для харчування	1
0307 - Молюски живі, свіжі, охолоджені, морожені, сушені, солоні або в розсолі; копчені ... придатні для харчування	1
1604 - Готова або консервована риба; ікра осетрових (чорна ікра) та ікра інших риб	1,3
1605 - Готові або консервовані ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	1,1

1		2
Для балансу олії всіх видів		
1507	- Олія соєва та її фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1508	- Олія арахісова та її фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1509	- Олія оливкова та її фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1510	- Інші олії та їх фракції, вироблені виключно з маслин або оливок, рафіновані або нерафіновані	1
1511	- Олія пальмова та її фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1512	- Олії соняшникова, сафлорова або бавовняна та їх фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1513	- Олії кокосова (з копри), пальмоядрова або з бабасу та їх фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1514	- Олії свиріпова, ріпакова або гірчична та їх фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1515	- Інші нелеткі жири і олії рослинні (включаючи джоджобову олію) та їх фракції, рафіновані або нерафіновані	1
Для балансу цукру		
1701991	- цукор білий	1
1704	- Кондитерські вироби з цукру без вмісту какао	0,5
Для балансів сої, ріпаку та кользи, соняшнику		
1201	- Соєві боби, подрібнені або неподрібнені	1
1205	- Насіння свиріпи або ріпаку, подрібнене або неподрібнене	1
1206	- Насіння соняшнику, подрібнене або неподрібнене	1

Додаток 6
до Методологічних положень
(пункт 18 розділу VI)

**Перелік основних видів продуктів харчування для визначення показника
їх споживання населенням у розрахунку на одну особу**

Вид продукту	Баланси, що використовуються для розрахунків за елементом харчового споживання населенням
М'ясо і м'ясні продукти, у тому числі: яловичина та телятина; свинина; м'ясо птиці; інші види м'яса	Баланс м'яса та м'ясних продуктів, у тому числі: яловичини та телятини, свинини, м'яса птиці, інших видів м'яса
Молоко і молочні продукти	Баланс молока та молочних продуктів
Яйця	Баланс яєць
Хлібні продукти	Баланс зернових та зернобобових культур (харчове споживання населенням (у еквіваленті борошна та круп)
Картопля	Баланс картоплі
Овочі та баштанні продовольчі культури	Баланс овочів та баштанних продовольчих культур
Плоди, ягоди та виноград	Баланс плодів, ягід та винограду
Риба і рибні продукти	Баланс риби та рибних продуктів
Олія	Баланс олії всіх видів
Цукор	Баланс цукру

Додаток 7
до Методологічних положень
(пункт 19 розділу VI)

**Приклад розрахунку середньодобового споживання основних
мікро- та мікроелементів у складі продуктів харчування**

	Калорійність, ккал	Протеїн/ білки, г	Жири, г	Кальцій, мг	Залізо, мг	Ретинол, мкг	Еквівалент бета- каротину, мкг	Тіамін, мг	Рибофлавін, мг	Ніацин, мг	Аскорбинова кислота, мг	Еквівалент ретинолу і бета- каротину, мкг
Усього	2707	84,3	89,9	874	20,2	1044	2241	1,81	2,49	18,6	133	1419
Продукти рослинного походження	1926	42,5	35,4	277	16,1	x	2134	1,39	0,66	12,2	126	357
Продукти тваринного походження	781	41,8	54,5	597	4,1	1044	107	0,42	1,83	6,4	7	1062
М'ясо та м'ясні продукти	353	20,0	31,9	13	2,1	20	0	0,3	0,5	5,6	0	20
яловичина	x	3,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
свинина	x	6,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
птиця	x	10,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Молоко та молочні продукти	308	15,3	18,7	564	0,9	928	107	0,14	1,17	0,8	7	946
Яйця	100	4,1	3,7	18	1,0	95	0	0,02	0,15	0,0	0	95
Картопля	230	5,4	1,0	25	2,3	0	9	0,29	0,18	3,3	46	2
Овочі та баштанні продовольчі культури	121	5,7	0,2	124	3,2	0	2098	0,16	0,16	2,8	59	350
Хлібні продукти	865	30,1	4,4	90	9,0	0	6	0,90	0,28	5,7	0	1
Плоди, ягоди, виноград	92	1,3	0,1	36	1,3	0	21	0,04	0,04	0,4	21	4
Цукор	332	0,0	0,0	2	0,3	0	0	0,00	0,00	0,0	0	0
Олія	286	0,0	29,7	0	0,0	0	0	0,00	0,00	0,0	0	0
Риба та рибні продукти	20	2,4	0,2	2	0,1	1	0	0,00	0,00	0,0	0	1

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20>
2. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.
URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
5. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
6. Баланси продовольства: посібник. Публікація ФАО /Food Balance Sheets: A Handbook. FAO Publication: Rome.
URL: <https://www.fao.org/3/x9892e/x9892e00.htm>
7. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498.
URL: <http://surl.li/bulsy>
8. Глобальна стратегія удосконалення сільськогосподарської та сільської статистики (Глобальна стратегія). 2015. Публікація ФАО.
URL: <https://www.fao.org/publications/card/es/c/54c11e23-5494-5bee-bd0e-5872d7ea9766>
9. Класифікація індивідуального споживання за цілями (наказ Держстату від 29 грудня 2007 року № 480).
URL: https://ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_kisc_2016.htm
10. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41 (зі змінами).
URL: http://csrv2.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2017/41/mp_41.pdf

11. Методичні рекомендації складання прогнозних балансів попиту і пропозиції продовольчих ресурсів (наказ Міністерства економіки України від 18 грудня 2009 року № 1426).

URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=6fa88c76-d4ca-4856-b856-fb29aa6b9f3e>

12. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95 (зі змінами).

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/66/66_2022.htm

13. Національний класифікатор "Класифікація видів економічної діяльності" (наказ Держспоживстандарту від 11 жовтня 2010 року № 457 зі змінами, внесеними наказом Держспоживстандарту від 29 листопада 2010 року № 530).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>

14. Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ), затверджена наказом Держстату від 30 грудня 2020 року № 366.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/NPSG_2020.pdf

15. Номенклатура продукції рибальства й аквакультури (НПРА), затверджена наказом Держстату від 11 листопада 2020 року № 325.

URL: https://ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_npra_2020.htm

16. Номенклатура продукції промисловості (НПП), затверджена Головою Держстату від 07 жовтня 2022 року №19.1.2-12/40-22.

URL: https://ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_npp_2022.htm

17. Постанова Кабінету Міністрів України "Деякі питання продовольчої безпеки" від 05 грудня 2007 року № 1379.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1379-2007-п>

18. Продовольчий баланс: визначення та стандарти. /Food Balance Sheets: Definitions and Standards.

URL: <http://www.fao.org/faostat/en/#data/FBS>

19. Рекомендації по складанню продовольчих балансів/Guidelines for the compilation of Food Balance Sheets.

URL: <https://www.fao.org/3/ca6404en/ca6404en.pdf>

20. Товари, які об'єднані або стандартизовані до їх первинного еквіваленту, в балансах попиту сировини і продовольчих балансах./ Commodities which are Aggregated or Standardized to Their Primary Equivalent in Commodity Balances Demand and Food Balance Sheets.

URL: http://www.fao.org/fileadmin/templates/ess/ess_test_folder/Food_security/Excel_sheets/Commodities_which_are_aggregated_or_standardized.xls

21. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (Закон України "Про Митний тариф України" від 04 червня 2020 № 674-IX).

URL: https://ukrstat.gov.ua/klasf/nac_ks/op_ukzed_2016.htm

22. Угода про балансові дані по основних зернових та олійних культурах (затверджена Комітетом Європейської статистичної системи на 34-му засіданні 22 вересня 2017 року).

URL: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/749240/7023703/ESSC_2017-34-7-CropBalances_20180301.pdf/df6bba8-9ac3-460b-bb6b-77741a735cad

23. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities

URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>